


**10వ తరగతి - తెలుగు**

**సంగ్రహణాత్మక మూల్యాంకనం - 10వ తరగతి**
**మాదిరి ప్రశ్న పత్రం (ప్రథమభాష) -2**
**తరగతి : 10వ****మార్కులు : 80****ప్రథమ భాష : తెలుగు****సమయం : 3 గం॥**
**I. చదవడం - అవగాహన చేసుకోవడం. (20 మార్కులు)**
**అ) కింది పేరా చదివి ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.** **$5 \times 1 = 5$** 

పంచవటిలో జీవనం ప్రశాంతంగా గడుస్తున్నది. ఒకనాడు శ్రీరాముడు పురాణ కథా ప్రసంగంలో ఉన్నాడు. అంతలో ‘శూర్పుణి’ అనే రాక్షసి వచ్చింది. ఈమె రాజణాసురుడి చెల్లిలు. శ్రీరాముడి సౌంధర్యానికి ముగ్గురాలైంది. తనను చేపట్టమన్నది. తమ మధ్య అడ్డుగా ఉన్న సీతాలక్ష్మణులను చంపితింటానన్నది. శ్రీరాముడు పరిషాసంగా లక్ష్మణుని వద్దకు వెళ్ళమన్నాడు. లక్ష్మణుడు తాను అస్తుదాసుడనని, తనతో ఉంటే శూర్పుణి కూడా దాన్యం చేయాల్సివస్తుందని, అందుకే శ్రీరాముణ్ణి చేరడమే సబబని సమాధానమిచ్చాడు. శ్రీరాముడివైపు తిరిగింది శూర్పుణి. సీత ఉండడం వల్లనే తనను నిరాకరిస్తున్నాడని అట్టుడికిపోయింది. సీతాదేవిని అడ్డుతొలగించుకోవాలని ఆమెవైదాడికి దిగింది.

1. లక్ష్మణుడు శూర్పుణితో ఏమన్నాడు?
2. శ్రీరాముడు శూర్పుణిను ఎందుకు నిరాకరించాడు?
3. శూర్పుణి ఎవరు?
4. సీతారామ లక్ష్మణులు ఎక్కడున్నారు?
5. ఈ పేరాకు శీర్షిక నిర్ణయించండి.

**అ) కింది పేరా చదివి, అర్థవంతమైన ఐదు ప్రశ్నలు రూపొందించండి.** **$5 \times 1 = 5$** 

ఏకశిలానగరాన్ని రాజుధానిగా చేసుకొని తెలుగునేలను వైభవస్థితిలో నిలిపిన కాకతీయ రాజుల్లో చివరివాడు రెండవ ప్రతాపరుద్రుడు. అతడు ఉత్తమ పరిపాలకుడు మాత్రమే కాదు. మానవధర్మాన్ని, కళామర్యాదన్ని ఎరిగిన సాహితీమూర్తి. సంస్కృతాంధ్రభాషల్లో అనుష్మాన పాండిత్యాన్ని సౌంతం చేసుకున్న సత్యవీంద్రుడు. సంగీత, సాహిత్య, సృత్య, చిల్మేఖన శిల్పకళలకు ఇతోధిక ప్రాధాన్యతనిచ్చి, వాటి విస్తృతికి విశేష సహకారమందించిన రసహృదయుడు, సహాదయుడు. ఎంతటి మహాస్నుతులకైనా చంద్రునిలో మచ్చలా ఏవో బలహీనతలుంటాయి. వేట ప్రతాపరుద్రుని బలహీనత. క్రమం తప్పకుండా వేట వినోదాన్ని ఆస్యాదించేవాడు ప్రతాపరుద్రుడు. ఆ వ్యసనం నుండి మహారాజును దూరం చేయాలని ఎంతగా ప్రయత్నించినా సఫలంకాలేకపోయినాడు మంత్రి యుగంథరుడు.

## 10వ తరగతి - తెలుగు

**ఇ) పద్యం చదివి, ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి.** **5×1=5**

కం॥ ఇందు గల డండులేడని

సందేహము వలదు చక్కి సర్పోపగతుం

డండెందు వెదకి చూచిన

సందందే కలదు దానవాగ్రణి వింటే.

1. సర్పోపగతుడు ఎవరు?

2. చక్కి ఎక్కడక్కడున్నాడు?

3. ఈ పద్యం ఎవరిని సంబోధిస్తున్నది?

4. ఈ పద్యం ఏ గ్రంథంలోన్నిడి ఉంటుంది? (రామాయణం, భారతం, భాగవతం)

5. ఎందెందు వెదకి చూచిన అందందే గలవాడు ఎవరు?

**ఈ) కింది పద్యానికి ప్రతిపదార్థం రాయండి.** **1×5=5**

బీదలక్షుప్రములు పేర్కొనంగము, తుచ్ఛసౌభ్య సం

పాదనకై యబ్బద్దముల బల్మకు; వాదములాడబోకు; మ

ర్యాదనతికమింపకు; పరస్పర పైత్రి మెలంగు మిట్టివో

వేదములం చెరుంగుము వివేకధనంబిది నమ్ము చిత్తమా!

## II. వ్యక్తికరణ - స్వజనాత్మకత

**ఎ) స్వీయరచన (30 మార్కులు)**

**అ) లఘు ప్రశ్నలు : కింది ప్రశ్నలకు 5 లేక 6 వాక్యాల్లో జవాబులు రాయండి.** **4×3=12**

1. శతక మధురిమ పారం నుండి మీరు గ్రహించిన వివైనా 4 నీతి వాక్యాలను తెల్పండి.

2. ‘చరిత్ర నిర్మాతలుగా స్త్రీలకు గుర్తింపు దొరక’దని ‘మా ప్రయత్నం’ రచయిత్రుతుండుకన్నారు?

3. “ఇప్పీటిమీద నాగ్రహము దగునె?” అనే మాటలు ఎవరు, ఎవరితో ఏ సందర్భంగా అన్నారు?

4. విశ్వనాథ సత్యనారాయణ గారి జీవిత విశేషాలు తెల్పండి.

**ఆ) వ్యాసరూప ప్రశ్నలు : కింది ప్రశ్నలకు 12 లేక 15 వాక్యాల్లో జవాబులు రాయండి.** **3×6=18**

1. స్త్రీలను దేవతలుగా భావించి పూజించాలి’ అనే మాటలను సమర్థించండి.

(లేదా)

ఈనాటి నగరజీవితాన్ని విశేషించండి.

10వ తరగతి - తెలుగు

2. ‘ధన్యడు’ అనే పేరు హిరణ్యకుని వృత్తాంతానికి ఎలా సరిపోయిందో సమర్పించండి.

(ලේඛන)

పశుపక్కలు తమ సంతానాన్ని పెంచే విధానాన్ని సొంతమాటల్లో వివరించండి.

3. రామాయణంలో మీకు నచ్చిన పాత్ర ఏది? ఎందుకో తెల్పుండి.

(ලේඛන)

రామాయణం ఆధారంగా అన్నదమ్ముల అనుబంధాన్ని విశేషించండి.

బ) స్వజనాత్మక వ్యక్తికరణ (10 మార్కులు)

- ಅ) ಕಿಂದಿ ವಾನಿಲ್ಲೋ ರೆಂದಿಂಟಿಕಿ ಸ್ವರ್ಜನಾತ್ಮಕಂಗಾ ಜವಾಬುಲು ರಾಯಂಡಿ. 2×5=10

1. పల్లటూళ్ళలోని ప్రకృతిని గురించి, పల్లట్లోని మానవ ప్రకృతిని గురించి వివరిస్తూ మిత్రునికి లేఖ రాయండి.
  2. మానవ జీవితాన్ని గురించిన విశ్లేషణను 8-10 పంక్తులకు తగ్గని కవిత ద్వారా తెల్పండి.
  3. వివాహవేదుకల్లో వచ్చిన మార్పులను గురించి ఇద్దరు మిత్రుల సంభాషణ ద్వారా ప్రకటించండి.

### III. ಭಾಷ್ಯಾಂಶಾಲು

**ఎ) పదజ్ఞాలం (10 మార్కులు)**

- ಅ) ಕಿಂದಿ ವಾಕ್ಯಾಲ್ನಿನ ಗೀತ ಗೀಚಿನ ಪದಾಲ ಅರಾಲನು ಸುರ್ಕಿಂಚಂಡಿ. 2×1=2

1. వ్యక్తి గొప్పతనాన్ని తెల్పుదానికి ప్రవర్తనే గీటురాయి. ( )  
a) అద్దం                            b) సొందర్యం                            c) అర్థం                                    d) నిదర్శనం

2. శరీరానికి గాదు, మనసుకూ రుగ్గుతలుంటాయి. ( )  
a) బాధ్యతలు                            b) ఆలోచనలు                            c) జబ్బాలు                                    d) అందాలు

- ಅ) ಕಿಂದಿ ಪದಾಲಕು ನಾನಾರ್ಥಾಲು ರಾಯಂಡಿ.  $2 \times 1 = 2$

1. அறி = \_\_\_\_\_

2. தெங்கி = \_\_\_\_\_

- ii) ఈ కింది పదాలకు సమానార్థాన్నిచేచు రెండు పదాలను ఎంపికచేసి రాయండి.  $2 \times 1 = 2$

1. సతీర్స \_\_\_\_\_  
2. మిన్న \_\_\_\_\_

## 10వ తరగతి - తెలుగు

ఈ) కింది పదాలను ఉపయోగించి సాంతపాక్యాలు రాయండి.

$2 \times 1 = 2$

1. కలకలం : \_\_\_\_\_

2. ముద్రవేసిన : \_\_\_\_\_

ఊ) కింద గీత గీసిన పదాలకు ప్రకృతులకు వికృతులు / వికృతులకు ప్రకృతులు రాయండి.

$2 \times 1 = 2$

1. కువితలన్నీ కలిపి అతనాక కబ్బడ తయారుచేశాడు.

కవిత = \_\_\_\_\_ కబ్బడ = \_\_\_\_\_

బి) వ్యాకరణాంశాలు (10 మార్కులు)

గు) కింది గీత గీసిన పదాలను విడదీసి, సంధి ఏర్పడ్డవిధం తెల్పుండి.

$2 \times 1 = 2$

1. మహాత్ముడు గ్రామోద్ధరణ కోసం ఎంతో కృషి చేశాడు.

2. జలప్రతయంలో అనువులు కోల్పోయిన వాళ్ళ దీనగాథలు వింటే హృదయం బరువెక్కింది.

గు) కింది సమాసాలను గుర్తించి, విగ్రహపాక్యాలు రాయండి.

$2 \times 1 = 2$

1. మహేశ్వరనికరము బసవేశ్వరుని కళ్యాణం తిలకించేందుకు వచ్చారు.

2. అమ్మిరభావం విడిచినప్పుడే గమనం సులువు అప్పుతుంది.

ఇ) కింది పద్యపాదానికి గణవిభజన చేసి, ఆ పద్యం లక్షణాలు రాయండి.

$1 \times 2 = 2$

1. అనలజ్యోతుల నీ పతిప్రతలం బాపోచూరులైదాయు భూ

ఈ) కింది వాక్యంలోని అలంకారాన్ని గుర్తించి, లక్షణం రాయండి.

$1 \times 2 = 2$

1. అక్షయ్ వృక్షముల రక్షణ పర్యవేక్షణ జేస్తున్నాడు.

ఊ) పరోక్ష కథనంలోకి మార్చండి.

$1 \times 2 = 2$

1. “నేనంతటి వాడ్చి కాను” అన్నాడు రామగిరి.